

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNO MINISTARSTVO
OKOLIŠA I TURIZMA

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
FEDERAL MINISTRY OF
ENVIRONMENT AND TOURISM

Broj: 05-23-1615/13
Sarajevo, 10.10.2014.godine

U.G. „EKO FORUM“ Zenica
Ul. Školska br.10
72 000 Zenica

Predmet: Vaš upit od 30.09., odgovor dostavlja se,-

Vezano za vašu sumnju o provjeri podataka koje nam dostavljaju operateri, molim da primite k znanju postupak obrade istih.

Zakonski su operateri dužni da do svakog 30.06. dostave pregled svojih emisija istovremeno Federalnom ministarstvu okoliša i turizma i Fondu za zaštitu okoliša. Federalno ministarstvo okoliša i turizma podatke proslijeđuje Federalnom hidrometeorološkom zavodu na verifikaciju. Nakon verifikacije podaci su validni i kao takvi su osnova za obračun naknade koju radi Fond za zaštitu okoliša.

Na vaš upit o emisijama koje je ostvario ArcelorMittal za 2013.godinu dostavili smo vam podatke koje nam je dostavio ArcelorMittal, koji još uvijek nisu verificirani, obrađeni i postali predmetom naplate.

Što se tiče emisije benzola na pogonu Aglomeracije, ArcelorMittal je emisiju ovog polutanta prikazao i 2012 na istom pogonu. Molim da pogledate prethodne prepiske koje ste imali sa našim ministarstvom, tada niste reagovali. Operater je prošle godine upoznat sa ovim propustom, isti nije korigovan kod izvještaja za ovu godinu.

Što se tiče emisije sumpornih oksida i metoda za njihovo smanjenje molimo da primite k znanju sljedeće činjenjice:

- ArcelorMittal u Sjeveru ima 40 koksara. Kompanija nabavlja niskosumporne ugljeve preko svoje direkcije u Evropi za sve koksare. Na ovaj način se dobiva niža cijena uglja za koksovanje. Manji je negativan uticaj sumpora na daljnje metalurške procese koji se odvijaju na Aglomeraciji, Visokoj peći i Čeličani. Manja je emisija sumpornih oksida po osnovu kojih se plaća penal. Ovaj pristup predstavlja postulat ekologije, koji kaže da se kod rješavanja ekoloških problema prvo ide na zamjenu goriva i sirovine, pa tek onda na postupke uklanjanja polutanata.
- Drugu mjeru smanjenja emisije sumpornih oksida jeiniciralo naše ministarstvo. Odnosi se na iskorištenje otpadne toplove kotlova, tako da se reducira i/ili potpuno obustavlja rad kotla u Toplani za potrebe grijanja grada. Rješenje koje smo sugerisali ima višestruku ekološku vrijednost, ogleda se u direktnom smanjenju emisije polutanata u zimskom periodu, ArcelorMittal je saglasan da se toplova iz navedenog agregata da pod znatno povoljnijim finansijskim uslovima. Federalno ministarstvo je obećalo finansijsku podršku za realizaciju ovog rješenja od strane Fonda za zaštitu okoliša i uključivanje Razvojne banke za finansiranje neophodne opreme koja se treba nabaviti za realizaciju. Nažalost i pored svih uloženih napora i brojnih pogodnosti koje nosi ovo rješenje još uvijek se čeka na odobrenje Općine Zenica da da saglasnost JP „Grijanje“ da se uključi u ovu aktivnost.

Nepobitne su brojne okolišne pogodnosti koje prate realno rješenje iskorištenja toplote iz kotlova konvertora. Pored smanjenja emisije sumpornih okisida tu je smanjenje emisije azotnih oksida, prašine itd. Realizacijom ovog projekta otvaraju se daljnje aktivnosti, kao što je ugradnja brojila toplote na stambenim objektima, uvod u energetsku efikasnost u zgradarstvu, eliminisanje individualnih niskih ložišta koja uglavnom koriste ugalj i imaju veliki uticaj na kvalitet vazduha u gradu.

Problem prekomjerne emisije sumpornih oksida u Zenici je bio evidentan krajem septembra ove godine u vrijeme kada je proizvodnja u kompaniji ArcelorMittal bila svedena na minimum po osnovu planiranih remonta. Hladno vrijeme je bio razlog aktiviranja brojnih individualnih ložišta, po osnovu čega su se pojavile izuzetno visoke koncentracije sumpornih oksida na lokaciji mjerne stanice Radakovo, najudaljenije od firme ArcelorMittal, vidjeti link mjerjenje kvalitete vazduha kojeg prati vaša organizacija.

Problem kvaliteta vazduha na niskim ložištima je naveden u časopisu kojeg izdaje European Environment Agency pod nazivom Air Quality in Europe 2013, strana 27, drugi pasus. Predlažemo vam da se detaljnije upoznate sa sadržajem ovog edukativnog materijala.

Od vas kao veoma aktivne nevladine organizacije očekujemo da nas podržite u narednom periodu u nastojanja da grad Zenica dobije bolji okoliš i pomognete da se projekat iskorištenja otpadne toplote iz kotlova konvertora koji je trenutno u zastolu realizuje što prije.

Što se tiče vaše konstatacije za do sada „navodno“ urađene projekte iz ovog dopisa, kao i dopisa pod nazivom „Analiza realizacije...“ koja je prethodila održavanju okruglog stola 26.06.2014. u kojem izražavate sumnje u realizaciju ekoloških projekata proisteklih iz obaveza iz okolišnih dozvola predlažemo vam da se o relizaciji istih detaljnije upoznate iz informacija koje su obrađene u lokalnim sredstavima informisanja:

- Časopis ZE-DO eko broj 26; implementiran projekat zaptivanja usponskih kolona i hidroinjekcija na pogonu Koksare;
- Časopis ZE-DO eko broj 27, 31, 32; livna platforma Visoke peći;
- Časopis ZE-DO eko broj 32; tretman otpadnih voda department Saobraćaj i centralni servis;
- Časopis ZE-DO eko broj 33; ugradnja spremnika za prihvat kondenzata iz sifona koksнog i visokopećnog plina;
- Naša Riječ, 15.07.2014, broj 3749, strana 6 – INICIJATIVA FEDERALNOG MINISTARSTVA OKOLIŠA I TURIZMA – Otpadna tehnološka toplota Konvertorske čeličane za grijanje grada.
- TV Zenica od 10.07.2014. otpadna tehnološka toplota Konvertorske čeličane za grijanje grada <https://www.youtube.com/watch?v=OgIRMtppgsY>

S poštovanjem,

MINISTARICA
Branka Đurić - dipl.ecc.

Dostaviti:

- Naslovu,
- Dokumentaciji,
- Arhivi.